

Dosarul nr. 2ra-842/23
2-17162111-01-2ra-16062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (N. Arabadji)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (I. Cotruță, I. Țurcan, L. Pruteanu)

ÎNCHEIERE

13 decembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Alliance Investments Group”, reprezentată de avocatul Sergiu Ciorba,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Mixtă Compania de Asigurări „Grawe Carat Asigurări” Societate pe Acțiuni împotriva Companiei de Asigurări „Alliance Investments Group” Societate pe Acțiuni, intervenient accesoriu Iulia Aftenii privind încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 28 aprilie 2017, ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva CA „Alliance Investments Group” SA, intervenient accesoriu Iulia Aftenii, privind încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată s-a indicat că, la 20 august 2016, în or. Ialoveni, a avut loc accidentul rutier, cu implicarea autovehiculului „Opel Corsa”, cu n/î XXX și a autovehiculului „Mercedes C180”, cu n/î XXX.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI 03471503, vinovată de producerea accidentului rutier a fost recunoscută Iulia Aftenii, conducător al autovehiculului „Opel Corsa”, care deținea, la data producerii accidentului rutier, polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă RCAI 001889599, eliberată de către CA „Alliance Investments Group” SA.

În temeiul contractului de asigurare a vehiculelor terestre nr. AC160346 din 31 mai 2016, a fost achitată despăgubirea de asigurare în mărime de 63 707,50 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 6506 din 02 noiembrie 2016.

În scopul valorificării posibilității de restituire benevolă a despăgubirii de asigurare achitate, ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA s-a adresat către CA „Alliance

Investments Group” SA prin pretenția nr.2447/16 din 29 decembrie 2016. Ca răspuns la reclamația înaintată, CA „Alliance Investments Group” SA a restituit suma de 52 079,67 de lei.

Susține reclamantul că, CA „Alliance Investments Group” SA în calitate de asigurător de răspundere civilă auto al persoanei vinovate de producerea accidentului rutier, datorează suma restantă de 11 627,83 de lei.

ÎM „Grawe Carat Asigurări” SA a solicitat încasarea despăgubirii de asigurare în mărime de 11 627,83 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 31 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 31 iulie 2020, s-a admis cererea depusă de ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA.

S-a încasat de la SA „Alliance Investments Group” în beneficiul ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA suma de 11 627,83 de lei cu titlu de prejudiciu material și cheltuielile de judecată, inclusiv taxa de stat în mărime de 348,83 de lei, 115,00 lei cheltuieli pentru servicii ASP, iar în total suma de 12 091,66 de lei.

La 11 august 2020, SA „Alliance Investments Group” a declarat apel împotriva hotărârii din 31 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru (f.d. 143, 145, vol.I), iar la 10 noiembrie 2021 a depus cererea de apel motivată (f.d. 166-171), solicitând casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată depusă de ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA, cu încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

Prin decizia din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de SA „Alliance Investments Group” și a fost menținută fără modificări hotărârea din 31 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA împotriva SA „Alliance Investments Group”, intervenient accesoriu Iulia Aftenii privind încasarea despăgubirii de asigurare și a cheltuielilor de judecată (f.d. 28, 29-37, vol.II).

Pentru a decide astfel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a elucidat și constatat circumstanțele cauzei, a verificat și apreciat obiectiv probele prezentate la materialele cauzei, a stabilit corect circumstanțele de fapt, cât și a aplicat corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Instanța de apel a constatat că la procesul de constatare a pagubei, au fost respectate dispozițiile art. 22 alin. (12) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule. Astfel, ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA a invitat asigurătorul persoanei vinovate de producerea accidentului, CA „Alliance Investments Grup” SA la procedura de constatare a pagubelor, fapt care se confirmă prin semnătura reprezentantului companiei de asigurare de pe procesul-verbal de constatare a pagubelor nr. C/16/1217 din 23 august 2016 și procesul-verbal suplimentar de constatare a pagubelor nr. C/16/1217 din 23 august 2016.

Prin urmare, dacă asigurătorul de bunuri a respectat procedura de invitare a asigurătorului de răspundere civilă auto, evaluarea și stabilirea despăgubirilor vor fi opozabile asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate, iar la caz reprezentantul asigurătorului de răspundere civilă auto al persoanei vinovate a

făcut cunoștință și a acceptat prin semnătura din procesul-verbal de constatare a pagubelor, rezultatele examinării mijlocului de transport și pagubele constatate.

Colegiul judiciar a atestat temeinicia acțiunii înaintate de către ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA privind încasarea sumei de 11 627,83 lei cu titlu de diferență între suma inițial solicitată de către ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA și cea transferată de CA „Alliance Investments Grup” SA.

Instanța a menționat că, obiectul prezentei acțiuni este unul de subrogare și nu de stabilire a mărimii despăgubirii de asigurare, întrucât ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA, în calitate de asigurător de bunuri, a reparat deja paguba pentru daunele cauzate de asiguratul CA „Alliance Investments Grup” SA, în sumă de 63707,50 lei, fapt confirmat prin ordinul de plată nr. 6506 din 02 noiembrie 2016, iar CA „Alliance Investments Grup” SA a refuzat să compenseze integral pagubele cauzate de asiguratul său. Or, potrivit art. 1856 alin. (1) Cod civil, asigurătorul care a plătit despăgubirea de asigurare, precum și eventualele cheltuieli de diminuare a prejudiciului, se subrogă, în limitele acestei sume, în dreptul la repararea prejudiciului față de terțul cărui îi revine obligația să repare prejudiciul cauzat, dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

La 24 mai 2023, SA „Alliance Investments Group”, reprezentată de avocatul Sergiu Ciorba a declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 31 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral cererea de chemare în judecată depusă de ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA, cu încasarea cheltuielilor de judecată suportate la examinarea prezentei cauze.

În motivarea recursului, recurenta a indicat că instanța de apel nu a stabilit toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, au fost încălcate normele de drept material și de drept procedural.

Menționează că SA „Alliance Investments Group”, consideră că diferența despăgubirii de asigurare nu este imputabilă recurentei, or instanța urma să țină cont că despăgubirea de asigurare se calculează doar conform art. 23 alin. (11) a Legii nr. 414/2006, iar în cazul în care despăgubirea a fost calculată contrar normei indicate, urmează a fi aplicate prevederile art. 23 alin. (12) din legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr. 414-XVI din 22.12.2006.

Relevant cauzei, consideră a fi și faptul că SRL „Iusauto” nu este o societate de evaluare și/sau birou de expertiză, nu este unitate de specialitate acceptată de părți în baza art. 23 alin. (4) al Legii nr. 414/2006, iar ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA nu a demonstrat prin mijloace de probă că SRL „Iusauto” este unitate de specialitate în sensul art. 2 a Legii nr. 414/2006.

Invocă că, SRL „Iusauto” aleasă unilateral de ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA a calculat contrar legii despăgubirea de asigurare din motiv că nu a fost calculată media prețurilor practicate de minim trei unități de specialitate și din aceste considerente a apărut și diferența de 11 627,83 de lei. Chiar și în situația în care ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA se subrogă în drepturi păgubitorului, acest fapt nu înseamnă că SA „Alliance Investments Group” este obligată să accepte orice sumă calculată de ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA, îndeosebi dacă aceasta a fost calculată contrar legii.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 24 ianuarie 2023.

La 17 martie 2023, copia deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la proces, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire respectivă (f.d. 38), însă la materialele cauzei nu se regăsește confirmarea recepționării deciziei motivate de către recurentă.

Totodată, la 24 martie 2023 decizia motivată a fost expediată prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat prin extrasul respectiv (f.d. 39, vol.II).

Prin urmare, recursul declarat de SA „Alliance Investments Group”, reprezentată de avocatul Sergiu Ciorba, la 24 mai 2023, se consideră a fi depus în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 19 iunie 2023, a expediat în adresa intimaților copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la materialele dosarului (f.d. 57, vol.II).

La 18 iulie 2023, intimatul ÎM CA „Grawe Carat Asigurări” SA, a depus referință la cererea de recurs, solicitând declararea inadmisibilității cererii de recurs înaintate de SA „Alliance Investments Group”, iar în eventualitatea declarării recursului admisibil, respingerea cererii de recurs cu menținerea deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de SA „Alliance Investments Group”, reprezentată de avocatul Sergiu Ciorba, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), alin. (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la

data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de SA „Alliance Investments Group”, reprezentată de avocatul Sergiu Ciorba, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Alliance Investments Group”, reprezentată de avocatul Sergiu Ciorba.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc